

SẠN GIỚI TRÊN BÁO PHÁP LUẬT ĐIỆN TỬ

Phapluatvn.vn

LỜI MỞ ĐẦU

Các nhà báo, các bạn đồng nghiệp thân mến!

Cùng với bản tin số 25 – sạn giới trên Thanh niên Tuần san, chúng ta có thêm một tín hiệu đáng mừng khác trên báo Pháp luật điện tử. Phần lớn nội dung của tờ báo này đăng tải các thông tin liên quan đến pháp luật: Tư pháp, Pháp đình, Nhịp cầu công lý, Thời sự, Pháp luật công lý,... Ngay cả những phần đăng tải những thông tin chung: Đời sống, Kinh doanh cũng thường được phản ánh dưới góc độ của luật pháp. Vì thế, các thông tin của trang báo này tương đối khách quan và mang tính chuyên môn cao. Đó cũng có thể là một trong những nguyên nhân khiến chúng tôi gặp “khó khăn” khi tìm sạn giới trên **phapluatvn.vn**. Tuy nhiên, với mong muốn hỗ trợ các tờ báo nâng cao chất lượng, nhằm “Giảm khuôn mẫu giới trên các phương tiện truyền thông”, chúng tôi xin được cùng với các bạn chia sẻ một số khía cạnh để mang lại sự nhạy cảm giới hơn nữa trên Pháp luật điện tử.

Chúng tôi rất mong tiếp tục nhận được những phản hồi từ phía các bạn.

Trân trọng

Nhóm cán bộ CSAGA – Oxfam

I. PHẠM VI KHẢO SÁT

Tất cả các mục trên Báo Pháp luật Việt Nam điện tử (Cơ quan chủ quản: Bộ Tư pháp), từ tháng 6/2011 đến 1/2012:

- Mục Đời sống
- Mục Kinh doanh
- Mục Tư pháp
- Mục Pháp đình
- Mục Nhịp cầu công lý
- Mục Giải trí
- Mục Pháp luật quốc tế
- Mục Chuyên đề
- Mục Thời sự

II. PHẢN ÁNH KHÁCH QUAN – MỘT TRONG CÁC YÊU CẦU CỦA ĐƯA TIN BÀI CÓ NHẠY CẢM GIỚI

Hầu hết các tin bài trên báo Pháp luật điện tử mang tính khách quan và công bằng đối với cả nam và nữ. Đặc biệt những tin bài cảnh báo trước những hiện tượng tiêu cực của xã hội, như bài viết: **Chuyện ở nơi có Luật khiến phụ nữ sợ... “quan hệ” (Ngày 9/1/2012)**, tác giả phân tích hiện tượng người phụ nữ tại Nicaragua, quốc gia Trung Mỹ đang phải chịu đựng một đạo luật vô cùng phi lý:

tất cả các trường hợp phá thai bất kể vì lý do gì cũng đều là tội phạm. “*Cả người phá thai lẫn các bác sỹ và nhân viên y tế giúp đỡ sản phụ thực hiện “hành vi phạm tội” này đều bị phạt tù. Quy định này không loại trừ cả trường hợp việc phá bỏ thai nhi để cứu tính mạng của bà mẹ; hay phá thai là hậu quả của các vụ loạn luân hay cưỡng hiếp*”. Bài viết không chỉ phân tích quyền đảm bảo sức khỏe, quyền sống còn của mỗi cá nhân, mà còn nhìn nhận nó dưới góc độ quyền phụ nữ, giúp chúng ta khẳng định thêm rằng: ở nhiều nơi trên thế giới, phụ nữ vẫn đang phải hứng chịu nhiều tập tục, thậm chí nhiều đạo luật vô cùng hà khắc. Đây là một trong những cách đưa tin mang lại hiệu quả cao:

- *Số liệu thống kê của Tổ chức Y tế thế giới (WHO) và Tổ chức Giám sát nhân quyền (HRW) cho thấy Nicaragua có tỷ lệ bà mẹ tử vong khi mang thai cao nhất khu vực Mỹ Latin, với khoảng 170 trường hợp trên 100 ngàn ca sinh nở. Con số này đặc biệt tăng nhanh kể từ khi nước này áp dụng Luật cấm phá thai toàn diện.*
- *Các con số chính thức của Nicaragua cho thấy năm 2009 nước này có 33 phụ nữ và thiếu nữ thiệt mạng khi mang thai, so với con số 20 người năm 2008. Tổng cộng đến nay đã có trên một trăm phụ nữ thiệt mạng mà nguyên nhân bị quy cho các quy định của luật phá thai. Tuy nhiên, người ta e rằng con số thực sự còn cao hơn nhiều bởi bản thân chính phủ Nicaragua*

cũng thừa nhận số ca tử vong khi mang thai được ghi nhận không đầy đủ.

- Trường hợp của những phụ nữ trên là tiếng chuông cảnh tỉnh về tác động của luật cấm, đồng thời cho thấy sự cần thiết phải bãi bỏ luật cấm này nhằm bảo vệ tính mạng và sức khỏe của những bà mẹ kém may mắn.
- Tổ chức Ân xá Quốc tế còn cho biết luật cấm phá thai của Nicaragua thậm chí còn đi xa hơn khi trừng phạt cả các thiếu nữ hay thai phụ bị sảy thai, bởi trong nhiều trường hợp, người ta không thể phân biệt giữa việc cố ý phá bỏ thai nhi hay vô tình bị tai nạn.

(Chuyện ở nơi có Luật khiến phụ nữ sợ... "quan hệ")

Tác giả cuốn **"Những nghiên cứu về đặc điểm nam tính"** cho biết: "Có một mối liên hệ giữa giới, nam tính và tôn giáo. Ở quốc gia mà văn hóa, tôn giáo đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành giới bằng cách xây dựng và hình thành nhận thức của chúng ta về gia đình, hôn nhân, quan hệ tình dục, vai trò, địa vị... của người vợ - chồng, giữa nam và nữ. Tất cả các tôn giáo đều có luật liên quan đến hôn nhân, ly dị, thừa kế, bảo trợ,... và ở những quốc gia mà luật dân sự không được coi trọng thì các luật trong tôn giáo đã thể chế hóa sự bất bình đẳng giữa nam và nữ".

Khi chính những qui định trong tôn giáo – những niềm tin nằm ngoài lý lẽ và lý trí được duy trì phương hại đến phụ nữ, thì những bài viết mang tinh thần tích cực như trên có ý nghĩa rất quan trọng, góp thêm tiếng nói loại bỏ dần những niềm tin – còn mang định kiến giới.

Trong một bài viết khác, bàn về hiện tượng: thất nghiệp đối với nam giới. Tác giả bài viết đưa ra những lời khuyên giúp chồng lấy lại sự tự tin và tiếp tục tìm kiếm công việc:

- Để đảm bảo rằng ông xã không bị quan đến mức tiếp tục làm người thừa trong tương lai, bạn nên thảo luận các kế hoạch tìm việc với chồng.
- Trao đổi cởi mở là cực kỳ quan trọng, tuy nhiên, bạn nên tránh đàm phán khi thấy chồng mệt mỏi hoặc chìm đắm trong men say. Bởi vì lúc này, mọi lời của bạn sẽ mở đầu cho một cuộc cãi vã và đối đầu.

- Động viên chồng: Khi bị mất việc, đàn ông thường cô đơn và bất lực, bạn nên tránh những chủ đề khơi gợi nỗi đau như "Anh chồng của cô bạn em kiếm được thật nhiều" hoặc "Anh đã tài giỏi lắm mà, sao giờ lại ngồi nhà bó gối thế?... Thay vào đó, bạn nên khẳng định với chồng rằng, đây chỉ là hoàn cảnh tạm thời thôi, nếu anh ấy cố gắng thì mọi chuyện sẽ sớm ổn thỏa...

(Giúp chồng lấy lại bản lĩnh khi thất nghiệp – Ngày 9/12/2011)

Đây là những lời khuyên hoàn toàn khách quan. Người đọc không chỉ nhìn thấy đó là những lời khuyên đối với vợ, ngay cả với người chồng – khi vợ của họ chưa tìm kiếm được việc làm, cũng có thể áp dụng những lời khuyên này. Chúng ta không nhìn thấy khoảng trống nào giữa người nam và nữ trong hoàn cảnh thất nghiệp. Bất cứ ai cũng cần có sự động viên, tránh cảm giác bị dồn ép cũng như cùng người chồng/vợ lên kế hoạch tìm kiếm việc làm.

Một bài viết có nhạy cảm giới khác: **Độc thân không còn là "khiếm khuyết" với phụ nữ (Ngày 6/1/2012):**

- Thực ra, phụ nữ độc thân có nhiều cách lấp khoảng trống hôn nhân. Công việc đôi khi chiếm gần hết thời giờ của họ. Những lúc rảnh, họ thường có nhiều cơ hội giải trí hơn như đi chơi, lên chùa, đan thêu.
- "Độc thân", hai từ này từng đồng nghĩa với "ê sốt", trạng thái bị động của những người phụ nữ được coi là vô duyên, kém phận. Nhưng thời nay, độc thân không còn là khiếm khuyết. Xa rồi hình ảnh vò võ đi về lẻ bóng, ôm nỗi cô đơn hoài niệm về một thời thiếu nữ oanh liệt.
- Rất nhiều phụ nữ độc thân hôm nay tự do quyết định cuộc sống của mình. Họ đã vượt qua được định kiến xã hội, không lo bị hội chứng tâm lý nào.

Việc thừa nhận hiện tượng cuộc sống độc thân của người phụ nữ hiện nay chưa thực sự cởi mở, nhưng bài viết đã mang đến một thông điệp tiến bộ: quyền lựa chọn hạnh phúc đối với tất cả mọi người. Người đọc không cảm thấy việc kết hôn, chăm sóc gia đình trở thành gánh nặng đối với

người phụ nữ. Họ có thể tìm kiếm hạnh phúc bằng nhiều con đường khác nhau và “tình trạng độc thân là hoàn toàn bình thường, không hề trái với quy luật cuộc sống” (trích từ kết của bài viết).

Trong một bài khác, nhóm tác giả báo **Phapluatvn.vn** đã mang đến cho chúng ta một thông điệp tiến bộ khác: Nam giới chia sẻ việc gia đình.

Quan niệm “đàn ông cái nhà, đàn bà cái bếp”, đàn bà bếp núc đàn ông làm đại sự vẫn còn tồn tại ở rất nhiều ông chồng, ngay cả ở những người chồng không hề làm việc “đại sự” vẫn nghĩ mình không cần nhúng tay vào những việc nhỏ trong nhà.... Và người phụ nữ trong nhà lại càng vất vả hơn bao giờ hết bởi gánh nặng việc nhà.

Tuy nhiên, để xảy ra những câu chuyện như trên, không phải không có phần lỗi từ phía người phụ nữ. Thói quen ôm việc, chịu đựng, sự chiều chuộng quá mức, ít chia sẻ và thẳng thắn về cảm xúc đã khiến nhiều người vợ dần biến chồng mình thành kẻ vô tâm từ lúc nào không hay. Khéo léo hướng người đàn ông vào trách nhiệm gia đình, sẻ chia công

việc, cùng vợ gánh vác việc nhà... đó là điều mà các bà vợ nên bắt đầu ngay từ khi chưa có thói quen xấu được tạo ra.

(Tết của những người đàn bà – Ngày 17/1/2012)

Việc nhà, gồm rất nhiều việc cụ thể, lắt nhắt – đôi khi cũng chẳng gọi thành tên, nhưng mất khá nhiều thời gian. Nhưng thực tế không ít ông chồng đã xem nhẹ công việc nhà, và dồn trách nhiệm lên vai người vợ, hoặc có khi coi việc nhà như “thành tích” của mình. Trong bối cảnh xã hội còn có nhiều sự phân biệt đối xử đó, những chia sẻ và phân tích của tác giả bài viết trên sẽ có những tác động tích cực đến nhận thức và quan điểm của bạn đọc. Chúng tôi đánh giá cao những tin bài có nhạy cảm giới như thế này.

Tuy nhiên, để hoàn thiện hơn nữa những tin bài của Báo pháp luật điện tử, chúng tôi xin phép chia sẻ thêm với các bạn một số điều vẫn còn đây đó đối với những tin bài chưa thực sự có nhạy cảm giới. Nhưng chúng tôi cũng nói ngay rằng, đây là số ít trên tổng số bài mà chúng tôi thực hiện khảo

Báo cáo Dự án giám sát truyền thông toàn cầu (GMMP) lần thứ 4, đã tổng hợp và tóm tắt các nghiên cứu về xu hướng khắc họa hình ảnh của nam và nữ trên truyền thông tại 108 quốc gia. Dự án GMMP – do Hiệp hội thế giới điều phối thực hiện, với sự trợ giúp của Quỹ phát triển dành cho phụ nữ của Liên hiệp quốc (UNIFEM). GMMP đã thực hiện giám sát: 1,365 tờ báo in, báo điện tử, truyền hình, phát thanh; 17,795 câu chuyện (được đăng báo); 38,253 cá nhân xuất hiện trong các tờ báo/ chương trình đó tại 108 quốc gia. Kết quả khảo sát cho thấy:

- 24% người nghe/đọc tin tức là nữ giới, so với năm 1995 chỉ là 17%
- 44% người cung cấp thông tin trong các tin tức là nữ giới, so với năm 2005 chỉ là 34%
- 46% tin tức còn củng cố định kiến giới
- 13% tin tức có nội dung tập trung vào nữ giới
- Các chuyên gia tư vấn/ bình luận là nam giới chiếm vị trí áp đảo, cứ 5 chuyên gia nam giới thì mới có 1 chuyên gia là nữ giới
- Số lần nhắc đến tuổi của phụ nữ gấp 2 lần so với nam giới, số lần nhắc tới tình trạng hôn nhân của nữ giới gấp 4 lần so với nam giới
- 37% tin tức là do phóng viên nữ cung cấp, nội dung tin tức nhằm xóa bỏ định kiến giới của phóng viên nữ gấp 2 lần so với phóng viên nam
- Các bài viết thể hiện phân biệt đối xử trên cơ sở giới trong các trang báo điện tử là tương tự thậm chí cao hơn trên các phương tiện truyền thông truyền thống (báo in, truyền hình, phát thanh).

sát. Chỉ cần một chút điều chỉnh, chúng tôi tin rằng, Pháp luật điện tử có thể trở thành một trong những trang báo có tin bài nhạy cảm giới hiện nay.

III. TRÁNH MẶC ĐỊNH VAI TRÒ “NỘI TƯỚNG” VÀ “TRỤ CỘT” ĐỐI VỚI CẢ NAM VÀ NỮ GIỚI

Như tựa đề của bài báo: **“Để hôn nhân không tẻ nhạt” (ngày 15/1/2012)**: Nội dung của bài xoay quanh việc gìn giữ hạnh phúc gia đình của các cặp đôi. Nhìn tổng thể, bài viết không có vấn đề gì lớn. Những ví dụ dẫn chứng trong bài viết cũng đều là những điều có thể xảy ra với cả hai giới:

- *Có một thứ nếp nhà giản đơn nhưng rất có ý nghĩa đó là cùng nhau quây quần bên mâm cơm. Nếu lịch làm việc, học tập cho phép cả nhà thức giấc cùng lúc thì không nên bỏ qua cơ hội điểm tâm cùng nhau.*
- *Bữa điểm tâm đã vội vàng, bữa trưa thì hiếm khi đông đủ, cho nên bạn hãy cố gắng để cả nhà có thể ăn tối bên nhau thật vui vẻ, đầm ấm sau một ngày học tập, làm việc mệt mỏi. Tối kỵ việc dùng bữa tối theo kiểu ai về trước ăn trước hoặc ai tiện đâu ngồi đấy với một tô cơm riêng...*

Tuy nhiên, sau khi đưa ra các dẫn chứng tương đối khách quan, tác giả kết luận: *Nói chung, chị em nên là người cầm chịch trong chuyện định ra những nếp nhà tốt đẹp, còn anh em thì hãy ủng hộ “nội tướng” nhà mình.* Như vậy theo cách viết này, người đọc sẽ có nguy cơ ngầm hiểu: Để có một cuộc hôn nhân không tẻ nhạt, phụ nữ nên đảm nhiệm chính vai trò nội trợ, còn cánh nam giới chỉ đóng vai trò “ủng hộ” - hỗ trợ. Rõ ràng cách hiểu này sẽ làm chệch hướng thông điệp của tác giả bài viết theo hướng tích cực.

Một ví dụ khác: Trong bài **“Những kiểu “khủng bố” của các bà vợ” (ngày 12/12/2011)**. Bài viết chuyển tải với bạn đọc: nên từ bỏ một số thói quen xấu ở phụ nữ có nguy cơ phá vỡ hạnh phúc gia đình: như coi thường chồng, lừa nhác, nghiện shopping. Bài viết sẽ mang tính cảnh tỉnh cao hơn, nếu tác giả bài viết không đưa ra những nhận định:

- *Người đàn ông sinh ra đã mang trọng trách “trụ cột”, vì một lý do nào đó họ không thể tiếp tục gánh vác thiên chức này cũng đã là một cái đau. Đừng để chồng phải đau hơn vì nỗi nhục*

bị vợ coi thường, xúc phạm, làm mất mặt ngay trước những người lạ. Không thiếu những ông chồng ra ngoài “ăn chả” cũng chỉ vì không được vợ “công nhận” ở nhà.

Theo cách viết này, nam giới phải là người mạnh mẽ, kiếm tiền chính trong gia đình. Chúng ta đều biết, vai trò “trụ cột” không phải là bản chất của nam giới. Không có người đàn ông nào sinh ra đã có khả năng “trụ cột”. Tất cả là do giáo dục, do quan niệm của xã hội đã hình thành nên. Đây cũng là một áp lực đối với cả nam và nữ giới mà chúng ta đang cố gắng loại bỏ.

Trở lại với bài viết: **“Những kiểu “khủng bố” của các bà vợ”**, tác giả bài viết không chỉ khẳng định vai trò “trụ cột” của nam giới mà còn khuyến cáo: *“Long (nhân vật trong bài viết) kiếm được - đủ để lo cho gia đình và ve vuốt thói quen làm điệu, làm đẹp của phụ nữ - một phụ nữ bình thường nào đó, chứ không phải vợ anh”.* Như vậy một người phụ nữ được coi là bình thường là có “thói quen làm điệu, làm đẹp”, bản chất của phụ nữ là thích làm đẹp. Trên thực tế, chúng ta cũng thấy không ít phụ nữ dành nhiều thời gian và tiền bạc cho việc làm đẹp. Nhưng hiện tượng này có thể có nhiều nguyên nhân: ảnh hưởng từ sự giáo dục, ảnh hưởng từ môi trường,... Nhưng có một điều chắc chắn rằng: Không phải chỉ phụ nữ thích làm đẹp, làm điệu. Hiểu theo một cách nào đó, chúng ta đều thấy tất cả mọi người đều có nhu cầu tìm kiếm cái đẹp.

Trong một bài viết khác, cũng trong mục Gia đình – Xã hội của **Phapluatvn.vn: “Ông ăn chả” không nghiêm trọng bằng “bà ăn nem” - Ngày 15/1/2012** – Bài viết phân tích hiện tượng ngoại tình trong xã hội đối với cả nam giới và nữ giới. Theo tác giả bài viết, nam giới ngoại tình có thể do các nguyên nhân: chán vợ, ham “của lạ”, theo mốt, ngoại tình khi vợ đang mang thai, ở cũ... – (do thiếu nhu cầu tình dục); còn nữ giới ngoại tình, có thể do các nguyên nhân: *“không hài lòng với đời sống tình dục (vì chồng yếu sinh lý, lấy chồng chênh lệch tuổi tác quá nhiều...), vì chồng ngoại tình nên cũng ngoại tình để... trả thù. Khi tình cảm giữa vợ chồng đã phai nhạt,.. ngoại tình là một biện pháp tạm thời để thoát khỏi cuộc hôn nhân bất hạnh”.*

Hoặc: *“Hoặc khi sự quan tâm, chăm sóc của chồng giành cho vợ đã giảm đi rất nhiều, phụ nữ cảm thấy họ không còn có giá trị trong mắt chồng, vì thế họ sẽ*

dựa vào vai một người đàn ông khác cảm nhận được hết giá trị bản thân họ hơn.

Kết bài, tác giả cảnh báo với bạn đọc: “Nếu như nam giới ngoại tình thường nặng về thể xác thì trái lại, phái nữ hầu hết ngoại tình khi họ gặp những vấn đề trực trặc trong hôn nhân. Nghiên cứu cho thấy phần lớn phụ nữ ngoại tình vì thiếu thốn tình yêu hơn là tình dục. Ví thế, đàn bà đã ngoại tình thường thiên về động cơ tình cảm nên rất dễ say đắm, si mê. Trên thực tế đã có không ít người bỏ cả chồng con đi theo người tình một cách mù quáng. Theo thống kê hiện tại cho thấy số phụ nữ ngoại tình đang gia tăng. Số phụ nữ dưới 40 tuổi ngoại tình ngang với đàn ông cùng lứa tuổi ngoại tình.

Đàn ông xây nhà, đàn bà xây tổ ấm. Tổ ấm không thể ấm áp nếu người đàn bà không toàn tâm toàn ý cho nó. Nói thế không có nghĩa là cổ vũ cho các quý ông đi ăn chả, phụ nữ có thể chấp nhận chồng mình lầm đường lạc lối trở về, nhưng nói gì thì cuộc hôn nhân cũng đã có những vết rạn nứt dù có cố gắng hàn gắn nó vẫn như một nổi nhức nhối vô hình. Cách tốt nhất vẫn là phòng ngoại tình hơn là chữa chạy ngoại tình”.

Ở đây người đọc tiếp nhận được ít nhất 2 luận điểm của tác giả: 1) Nam giới ngoại tình vì nhu cầu tình dục; nữ giới ngoại tình vì nhu cầu tình cảm;

2) Đàn ông xây nhà, đàn bà xây tổ ấm – đàn bà là người đứng phía sau, hỗ trợ cho người đàn ông. Cả hai luận điểm này vẫn còn thể hiện quan điểm định kiến giới khá rõ ràng.

Khi thực hiện các khóa tập huấn về Giới, chúng tôi đã làm 1 bài tập trắc nghiệm: Thống kê các đặc điểm, phẩm chất của một người đàn ông và một người đàn bà. Và đây là danh sách phẩm chất của nam, nữ giới - được quan niệm khá phổ biến, nhưng hàm chứa định kiến giới rõ ràng:

ĐÀN ÔNG

Lý trí
Thông thái
Hung hăng
Dũng cảm
Tình dục
Hướng ngoại
Vô tâm
Độc lập
Nam tính

ĐÀN BÀ

Cảm xúc
Xinh đẹp
Biết chăm sóc
Xấu hổ
Tình cảm
Hướng nội
Nhệ nhàng
Phụ thuộc
Nữ tính

Bài tập này giúp chúng ta hình dung tương đối chính xác về nhận thức chung về sự phân biệt giữa nam và nữ. Những quan điểm này, liên quan đến quan niệm về quyền lực giữa nam và nữ: Người thống trị là nam giới; Người dễ đầu hàng là nữ giới. Nam giới là người đi chinh phục và nữ giới là người bị khuất phục. Những quan niệm này đã góp phần duy trì tình trạng bạo lực và phân biệt đối xử đối với phụ nữ. Việc đối phó với các quan niệm về nam giới và nữ giới trên cũng đồng nghĩa với đấu tranh cho công bằng quyền lực đối với cả hai giới. Vì điều đó chúng ta tránh những bài viết duy trì quan điểm: nam giới là kẻ chinh phục, ngoại tình vì nhu cầu thể xác; nữ giới là người bị khuất phục, ngoại tình vì nhu cầu tình cảm.

Có thể đây là những thực tế đang diễn ra, nhưng chúng ta có trách nhiệm thay đổi thực tế còn bất bình đẳng giới vì quyền lợi của cả nam giới, nữ giới và của sự phát triển của xã hội.

IV. TRÁNH SỬ DỤNG CÁC HÌNH ẢNH NẠN NHÂN BẠO LỰC GIA ĐÌNH HAY XÂM HẠI TÌNH DỤC

Một trong những nguyên tắc đạo đức trong công tác phòng chống Bạo lực gia đình, đặc biệt là buôn bán người và xâm hại tình dục là: Đảm bảo danh tính và bảo mật thông tin ở mức cao nhất (trừ trường hợp người bị hại tuyên bố chính thức công khai thông tin cá nhân của họ). Các chương trình can thiệp cũng như hoạt động điều tra có thể được coi là mối đe dọa đối với những kẻ gây ra các tội ác trên. Nhưng việc sự an toàn cá nhân đối với người bị hại luôn được đặt ở vị trí hàng đầu. Vì thế những nguy cơ có thể ảnh hưởng đến sự an toàn của người bị hại đều phải được xác định và thực

hiện. Nghĩa là cần phải thay đổi các thông tin nhận dạng đối với các tài liệu công khai.

Ví dụ như trong bài viết: **Con mất “đời gái”, mẹ khốn đốn vì kẻ xấu “nhờn nhờ sống”** (ngày 23/12/2011) tác giả sử dụng bức hình của mẹ và bé gái bị xâm hại tình dục. Chúng ta đều biết, mục đích của bài báo là cảnh tỉnh đối với bố mẹ trong việc chăm sóc và bảo vệ con cái cũng như răn đe như là bài học đối với những kẻ có ý đồ xấu xa. Tuy nhiên, xét về góc độ giới, thì có lẽ không nên đăng những bức hình này. Hay chẳng nên đăng bức hình của kẻ gây tội. Cháu bé còn phải tiếp tục sống những ngày tiếp theo, nhưng bức hình này và câu chuyện xung quanh, sẽ gây tò mò với những người sống xung quanh hai mẹ con. Điều này sẽ góp phần gây ảnh hưởng tâm lý lâu dài đối với một đứa bé vừa trải qua cơn khủng hoảng. Trong khi đó, kẻ gây tội vẫn “nhờn nhờ sống” và nằm ngoài dư luận.

Cũng trong bài viết: **Hậu vụ án 2 ông lão U70 làm bé gái 14 tuổi mang thai** (Ngày 16/1/2012) đăng hình bé gái bị xâm hại tình dục và đứa trẻ sau vụ xâm hại, không hề có bức hình nào của 2 kẻ gây tội.

Tương tự bài viết: **Vụ cha bắt con ăn phân: Cả nhà đều bị bạo hành** (ngày 7/1/2012), tác giả sử dụng bức hình 2 em bé bị đánh đập, cũng không có bức ảnh của người cha tàn bạo.

V. ĐÁNH GIÁ ĐÚNG VỀ CÁC VỤ GIẾT NGƯỜI DO BẠO LỰC GIA ĐÌNH

Nguyên nhân của các vụ án Bạo lực gia đình từ chính sự bất bình đẳng giới, và rượu là một trong những tác nhân vô cùng quan trọng. Vì thế, khi lý giải các vụ án bạo lực, người viết cần thu thập đầy đủ thông tin và chỉ ra đúng nguyên nhân của

Thông tin, tuyên truyền về phòng chống bạo lực gia đình phải bảo đảm các yêu cầu sau đây:

a, Chính xác rõ ràng, đơn giản, thiết thực;

b, Phù hợp với từng đối tượng, trình độ, lứa tuổi, giới tính, truyền thống, văn hóa, bản sắc dân tộc, tôn trọng;

c, Không làm ảnh hưởng đến bình đẳng giới, danh dự, nhân phẩm, uy tín của nạn nhân bạo lực gia đình và các thành viên khác trong gia đình (Khoản 2, Điều 9, Mục 1. Thông tin, tuyên truyền về Phòng, Chống bạo lực gia đình- Trích trong Luật phòng chống bạo lực gia đình của Quốc hội khóa XII, kỳ họp thứ 2 số : 02/2007/QH 12 ngày 21 tháng 11 năm 2007)

Nhà nước khuyến khích và hỗ trợ kinh phí nghiên cứu, sáng tác, công bố, phổ biến đối với những tác phẩm văn học, nghệ thuật có giá trị và chất lượng cao về phòng chống bạo lực gia đình. (Khoản 2, Điều 4, Chương II. Chính sách của Nhà nước về Phòng, Chống bạo lực gia đình- Trích trong Nghị định số 08/2009/NĐ-CP ngày 04/02/2009 của Chính phủ. Quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều Luật Phòng chống bạo lực gia đình).

hành vi này. Nghĩa là bản thân người gây ra bạo lực phải chịu trách nhiệm cho hành vi giết người của mình, chứ không phải đổ lỗi cho một nguyên nhân khách quan khác là rượu.

Bài viết: **Nước mắt gã chồng ghen trong cơn say đánh chết vợ (ngày 17/1/2012)** - câu chuyện về bạo lực gia đình. Để lý giải cho người đàn ông trong câu chuyện giết vợ, tác giả viết: *Vậy là, chỉ vì rượu mà Thường đã giết chết người vợ chung sống với mình 11 năm, phá tan hạnh phúc gia đình, cơ nghiệp xây dựng bấy lâu.*

Trong mối quan hệ vợ chồng, giết người chính là đỉnh điểm của hành vi kiểm soát người vợ/chồng của mình. Nó nằm trong chuỗi các hành vi bạo lực khác. Khi chỉ dừng ở việc kết luận cho rượu như bài báo trên, vô tình chúng ta đã giảm đi tội ác của người chồng gây ra.

Những vụ án Bạo lực gia đình cũng không nên chỉ lấy thông tin từ 1 chiều – người gây tội, cần có thêm các thông tin khác được đánh giá từ phía con cái, người thân hai bên, hàng xóm, đồng nghiệp,...- tất cả các nguồn thông tin khác để có cái nhìn đầy đủ hơn về người gây ra bạo lực. Có rất nhiều trường hợp, người gây ra bạo lực là người có công với xã hội, đối xử tốt với những người xung quanh, nhưng riêng với vợ, lại vô cùng tàn nhẫn, thậm chí giết vợ. Để bài báo có tính cảnh tỉnh về tính chất leo thang của hành vi bạo lực, người viết nên cung cấp các thông tin về mối quan hệ của vợ chồng trước đó như thế nào? Điều đó giúp người đọc nhìn nhận khách quan hơn việc chỉ đăng tin các chia sẻ được nhìn nhận từ một phía là người gây ra bạo lực. Điều đó sẽ khiến người đọc cảm thấy thương cảm hơn là lên án hành vi bạo lực của anh ta.

LỜI KẾT

Các bạn đồng nghiệp, nhà báo và các bạn báo **Phapluatvn.vn** thân mến, với tư cách là những người hoạt động trong lĩnh vực giới, chúng tôi hi vọng những chia sẻ trên – việc công nhận thành công cũng như chỉ ra một vài “hạt sạn” còn đây đó trên trang báo hoàn toàn với mong muốn **Phapluatvn.vn** có thể trở thành một trong những trang báo có nhạy cảm giới – mang đến cho người đọc nhận thức đúng về Giới, xóa bỏ sự phân biệt đối xử đối với phụ nữ. Hẹn gặp các bạn trong những bản tin tiếp theo.

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN: **Ths. Nguyễn Văn Anh - Chủ tịch Hội đồng sáng lập**

Cơ quan: Trung tâm Nghiên cứu và Ứng dụng Khoa học về Giới - Gia đình - Phụ nữ và Vị thành niên (CSAGA)

Địa chỉ: Nhà A9, đường Cốm Vòng, phường Dịch Vọng Hậu, Cầu Giấy, Hà Nội

ĐT: 04.37910014 - Email: csaga@csaga.org.vn - Website: www.csaga.org.vn

www.thuviengbv.dovipnet.org.vn (04.37759333)